

מסורת הש"ס

(א) [וְלֵיל סָא:], (ב) [וְלֵילַת בְּרִיךְ וּבְרָאָה], (ג) [וְלֵיל וּלְיֵהוּ אֵל יִדְעוּ כִּי' בְּרִיךְ וּבְרָאָה], (ד) שְׁנַת כִּנְגָה, (ה) [פִּי' דַּסֵּס הִי דְרִיס רַק מִחוּ מַשְׁע עוֹבְדֵי כּוֹכְבִּים וְעִי' בְּתוֹס' בִּיב' נה: דִּי'ה רִי"א וּבְרָאָה' שְׁ דַּסְבְּרִיהַ יִטְעוּ], (ו) [בִּילַת טו. ע"ש], (ז) [וְעִי' מוֹס' בִּיב' נה: דִּי'ה רִי"א כִי' בִּילֹר נִכּוֹן עַל סוּגִיא דְהַכָּא], (ח) פִּסְחִיס י. בִּיב' נה: טַהֲרוֹת פִּי'וּ מִי"ה, (ט) [עִי' טַהֲרוֹת פִּי'וּ מַשְׁנֵה ד',] י"ז וּבְדַלָּא אִלֵּי הוּ מוּזוּ וְשׁוּתַה אִי' צִי' שַׁעַל הַשּׁוּלְחַן מוֹתֵר וְאִיזִיר הַכָּא שְׂבִי"א שׁוּתַה מִיַּיְנו. שְׂבִי"א וְעִי' בְּבִרְאָה' שִׁי' טו,

הגהות הב"ח

(א) גבי' יהוה אושפיא. כי"ב ע"כ סי"פ ר"י איתא עובדא כי הא יהוה כרכא ע"ש בפי' רש"י ותוס': (ב) רש"י ד"ה ואי לית וכו' דכיון דבבבול: (ג) תוס' ד"ה (נדף הקודם) מאי שעמא וכו' מיהו נראה דהיינו ככ"ג ומסת' זה נמחק: (ד) ד"ה שמע וכו' שמפליג דמי וברבאל אמר לו דמי מוזג ושותה אי גמי שאפילו על השלחן מותר ורבא מייירי שכל א' שותה מייני הס"ד:

מוסף רש"י

אם נתפס עליו כגגב. אם עובד כוכבים תלם הוא וס' אמת שפניו הישר עליו ואס' יתגלוהו נוגע נתפס עליו כגגב, שרי. בשמיה ואס' לאו אסור אף בהנאה דודאי נגע ויעיל א.ה. הנכנס לבקעה. הכרה שדות הקמטים יחד קרי בקעה (פסחים א.). בימות הגשמים. היו בקעה רשות שפניו נמח' למח' לעומאה מפני שגבר למח' הרע ואין רשות לכל אדם ליכנס לה, וק"ל ספק טומאה ברשות היחיד ספקו טמא (שם), בשדה פלונית. כלומר בלחת השדות ויודעין אט בלחו היא וכל שדה ושדה מסוימת במצריה (שם), במקום הלד. בבקעה זו (שם), ספק ביאה טהור. ר"א לא חשב ליה ספק טומאה אא"כ נכנס לשדה אכל איני יודע אם האהיל אם לא, אכל השתה היו ליה ספק ספיקא (שם) היכא דמתספקא ליה אם נכנס בלחות שדה, ואס' מתנא' לומר נכנס ספק אם עד מקום טומאה אם לאו וספק ספיקא הוא וטהור, אכל היכא דליכא אלא ספק מנע, דפשטא ליה דנכנס בלחות שדה אלא שספק לו אם נגע בקבר אם לאו, חדא ספיקא הוא טמא (רשב"ם ב"ב נה.).

השוכר את הפועל

יִלְרָא דִּינן נִסַּךְ לֹא סָקִיף לְהוּ. לְנִסְכִּי: צַמְרִייהוּ גִירִילָא. דְּשַׁבְקָה לְהוּ לְנִסְכִּי: דְּלַהֲדִי בִּיזְעָא שָׂרִי. אִף בְּשַׁמְיָה דְּמִירְתָּהּ וּלְאָ נִגַּע: דַּהֲלִי גִיסָא וְהִיא גִיסָא אֲסוּר. אִף בְּהִנָּאָה. וְכַשְׁאִין נִתְפַס עַל כְּנִיסָתוּ כִּנְגַב עַסְקִינן שְׁהִיה לֹו חִלְקַ בִּינן דְּלִי נִתְפַס עַלִּיו כִּנְגַב כּוֹלִיָּה שָׂרִי.

יצרא דיןן נסך לא תקיף להו א׳זונה ישראלית ועובדי כוכבים מסובין חמרא אסור מ״ט הואיל וזילה עלייהו בתרייהו גרירא ההוא ביתא דהוה יתיב ביה חמרא דישראל על עובד כוכבים אחרה לרשא באפיה והוה ביזעא ברשא אישתבח עובד כוכבים דקאי ביני דני אמר רבא ככל דלהדי ביזעא שרי דהאי גיסא והאי גיסא אסור ההוא חמרא דישראל דהוה יתיב בביתא דהוה דייר ישראל בעליונה ועובד כוכבים בתחתונה שמעו קל חניגרא נפקי קדים אתא עובד כוכבים אחרה לרשא באפיה אמר רבא יחמרא שרי מימר אמר כי הויי דקדים אתאי אנא קדים ואתא ישראל ויתיב בעליונה וקא חזי לי א(ב) ההוא אושפיזא דהוה יתיב ביה חמרא דישראל אישתבח עובד כוכבים דהוה יתיב בי דני א(ב)אמר רבא יאם נתפס עליו כנגב שרי ואי לא אסיר ההוא ביתא דהוה יתיב ביה חמרא אישתבח עובד כוכבים דהוה קאים בי דני אמר רבא יאי אית ליה לאישתמוטי חמרא אסיר ואי לא חמרא שרי מיתיבי נגעל הפוגרק או שאמר לו שמור אסור מאי לאו אע״ג דלית ליה לאישתמוטי לא בדאית ליה לאישתמוטי ההוא ישראל ועובד כוכבים דהוו יתיבי וקא שרתו חמרא שמע ישראל קל צלויי בי כגישתא קם ואזל אמר רבא יחמרא שרי מימר אמר השתא מדכר ליה לחמריה והדר אתי ההוא ישראל ועובד כוכבים דהוו יתיבי בארבא שמע ישראל קל שיפורי דבי שימשי נפק ואזל אמר רבא יחמרא שרי מימר אמר השתא מדכר ליה לחמריה והדר אתי ואי משום שבתא האמר א(ב)רבא אמר(ב) לי איסור גיורא כי היונין בארמיותן האמרינן יהודאי לא מנשרי שבתא דאי מנשרי שבתא כמה כיסי קא משתבחי בשוקא א(ב)ולא ידענא(ב) דסבירא לן כרבי יצחק א(ב)דא ר״ר יצחק א(ב)המוציא כים בשבת מוליכו פחות פחות מוד׳ אמות ההוא אריא דהוה נהים במעצרתא שמע עובד כוכבים משא ביני דני אמר רבא יחמרא שרי מימר אמר כי היכי דמשינא אנא אימשא גמי ישראל אחוריי וקא חזי לי הגהו גנבי דסלקי לפומבדיתא ופתחו חביתא טובא אמר רבא חמרא שרי א(ב)מ״ט א(ב)ירובא גנבי ישראל גינהו הוה עובדא בנהרדעי ואמר שמואל חמרא שרי א(ב)כמאן כרבי אליעזר דאמר ספק ביאה טהור א(ב)דתנן הנכנס לבקעה בימות הגשמים וטומאה בשדה פלונית ואמר הלכתי במקום הלז ואיני יודע אם נכנסתי לאותה שדה אם לא נכנסתי א(ב)ר״א אומר ספק ביאה טהור ספק מגע טמא דהיא לא שאני התם כיון דאיבא

לאותה שדה אם לא נכנסתי א(ב)ר״א אומר ספק ביאה טהור ספק מגע טמא דהיא לא שאני התם כיון דאיבא

זו יין ופתחו רחצה קל הוא ליגע צה ורגילות ליגע צהן דרך מתעסק לא: **שִׁמְעָה** ישראֵל קִי צִצְוִי. ודוקא היין שעל הדולבקי שרי כדתנן במתני' ורבא קמ"ל דקל צלויי כלל הודיעו שמפליג דמי א(ב) אי גמי שאפי' על השולחן מותר ובדלא אמר לו הוי מוזג ושומה: **פְּתַחוּ** חביתא טובא. הכא לאו דוקא טובא כיון דתלינן צישראל אכל צסמוך הוי דוקא כיון דפתחו טובא ואית דל"ג טובא וגרס ליה צסמוך וכיון דליכא דפתחי לשום ממונא:

חמוס מותר כדפרישית דלא חיישינן כלל לכתחילה לעשות כתב המותס או לחזור ולהכירו כדמשמע לפי הפשט ומ"מ נכון להחמיר לכתחלה אך דדיעבד אין להפסיד כיון דליכא חותם אפי' בלא כתב ומכירו כדפרישית ומיהו אין נכון אס אין אותו חותם אחד מאותיות

כי"א ממגופות טיט כדפרישית דמגופת טיט חשיבא חותם אחד אז ודאי אינו מותר בלא כתב או הכרה אלא אם כן ראה השני שנשתלח לו היין קודם לכן את היין שהכלי נתגכר ועמה הוא הכיר את הכלי בטציעות עין ושאפילו אינו מכיר בחותם לפי שלא היה חתום בלחותה שעה דלכ"כ נהי דלא חיישינן לזיופא מ"מ מנין לנו שהוא אותו חצית של יין ששלח לו חבירו שמה החליפו העובד כוכבים בחצית אחר שהיה צו יין צמגופה צטיט שגס חציות יין העובדי כוכבים פעמים שמגופים צטיט כמו כן לרין שהיה נסתם לגמרי הנקב קטן שקורין שושפריאל"ל צלט"ז כדקאמר תלמודא משום שייכא אכל כשהוא חתום בלחותיות אין לחוש לכל זה דודאי האותיות לא עשאן כי אם ישראל ומ"מ אין לסמוך על המגופה של טיט אך נכון הדבר לסתום פי חצית ולתת עור הסתמיה קצווע צמסמרות ולכתוב אותיות חזיין על העור וחזיין על דופני קרשי החצית שאס יגיביה עובד כוכבים העור לא ידע ליישבו ככתחלה ולתת חשוק שקורין לרקל"א סביב העגולים צמקוס שמחזירים אל דופני החצית ולקוצעו שס צמסמרים מפני הנעורת התחוצה שס סביב שוליו שלא יוכל העובד כוכבים להוציא יין דרך שס ולתוחנן אחרי כן צמקומן הראשון וכן הצרות לחמוך ולקצוע עליהם עור צמסמרים או יקצוע נקרים לנסות כל השולים והצרות צסיגנון זה פירש רבינו צרוך על החתמיה צפסק ומיהו נראה שכל זה אינו כי אם לכתחלה אכל דדיעבד סגי בחתימת פי החצית לצד כיון דלא חיישינן לדברי רבינו יצחק בן יהודה כדפרישי' לעיל דאף בהסרת הנעורת ירא הוא פן יתקלקל החצית צכך ולא יוכל לתקנו ככתחלה מיהו אין לאסור גס זה דדיעבד ומ"מ טוב להחמיר כדברי רבינו צרוך הואיל ונפק מפומיה ועוד דפירש רבינו צרוך שצריך שישלח כתב עם החותם או שיחזור [לראותו] ופירש רשב"ס צסס רש"י דכל מה שאנו אוסרים בהודיעו שהפליג היינו דוקא כשיש לחוש שמה עובד כוכבים גגב יין ונתן מים תחת ההסרון או החליף טוב צרע אכל מקוס שאין לחוש לכך כגון צמקוס מעצר צני אדם אפילו הס עובדי כוכבים דמרתת העובד כוכבים לגנוב אע"ג דהודיעו שהפליג מותר ולא חיישינן שמה נגע כיון שהעובדי כוכבים צומן הזה אינס צני ייסוך כך פירש רשב"ס מיהו נראה א(ב) זה דהיינו דוקא בחציות או צדרדורים שאין להם רק פתח קטן למעלה אכל גיגית או קנקן וכוס שיש

זו יין ופתחו רחצה קל הוא ליגע צה ורגילות ליגע צהן דרך מתעסק לא: **שִׁמְעָה** ישראֵל קִי צִצְוִי. ודוקא היין שעל הדולבקי שרי כדתנן במתני' ורבא קמ"ל דקל צלויי כלל הודיעו שמפליג דמי א(ב) אי גמי שאפי' על השולחן מותר ובדלא אמר לו הוי מוזג ושומה: **פְּתַחוּ** חביתא טובא. הכא לאו דוקא טובא כיון דתלינן צישראל אכל צסמוך הוי דוקא כיון דפתחו טובא ואית דל"ג טובא וגרס ליה צסמוך וכיון דליכא דפתחי לשום ממונא:

פרק חמישי עבודה זרה

ע.

עב א מיי' פ"ב מהל' מאכלות אסורות הלכה כו טוש"ע י"ד סי' קבט סעיף יד: **פ** ב מיי' שס הל' כא סמג לאוין קמה טוש"ע י"ד סי' קבט סי"ג: **פ** א מיי' שס הלכ' כ סמג שס טוש"ע י"ד סי' קבט סעי' ט: **פ** ב ד ה מיי' שס הלכה כג סמג שס טוש"ע י"ד סי' קבט סעיף ד וסעי' ה וסי' קבט סעיף ה בהנאה:

פ א ד מיי' שס הלכה יט סמג שס טוש"ע י"ד סי' קבט סעיף ז: **פ** ד ז ה טוש"ע שס סעיף ז: **פ** ה ט מיי' פ"ב מהל' שבת הלכה ז ופ"ו שס הל' צב סמג לאוין סה טוש"ע א"ת סי' רכו סעיף ז: **פ** ב כ מיי' שס הלכה כט טוש"ע שס סעיף יא:

פ א מיי' פ"ב מהל' שבת הלכה ז ופ"ו שס הל' צב סמג לאוין סה טוש"ע א"ת סי' רכו סעיף ז: **פ** י מיי' פ"ב מהל' מאכלות אסורות הלכה כג סמג לאוין קמה טוש"ע י"ד סי' קבט סעיף י: **פ** ב כ מיי' שס הלכה כט טוש"ע שס סעיף יא:

פ א מיי' שס הלכה כט טוש"ע שס סעיף יא:

ההיא